

Beslutsunderlag 12
Styrelsen 2022-09-22
Diarienummer: 107/22

Handläggare: Björn Sandmark
Telefon: 031-708 70 10
E-post: bjorn.sandmark@stadsteatern.goteborg.se

Uppdrag att informera om meddelarfrihet mm

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadsteater AB:

Styrelsen antecknar informationen.

Sammanfattning av ärendet

För att motverka alla former av tystnadskultur inom Göteborgs Stad har Kommunfullmäktige den 19 maj 2022 beslutat att ge samtliga styrelser i uppdrag att tillse att alla anställda informeras om grundlagens meddelarfrihet, meddelarskydd samt i förekommande fall, rapporteringsskyldighet. Vidare får styrelsen i uppdrag att informera om att i Göteborgs Stad förväntar vi oss ett öppet och transparent informationsflöde där alla anställda välkomnas att vid identifierade brister kontakta politiker.

Vidtagna åtgärder i bolaget

Kommunfullmäktiges handling föreskriver att information behöver nå ut till alla anställda omgående. Bolaget har därför publicerat en nyhet på teaterns intranät den 9 juni. Bolagets medarbetare kommer också att informeras via ledningsgrupp, samverkansgrupp informationsmöten och arbetsplatsträffar under hösten 2022.

Bedömning ur ekonomisk, social och ekologisk dimension

Göteborgs Stadsteater har inte funnit några särskilda aspekter utifrån dessa perspektiv.

Bilagor

1. Protokoll och handling från Kommunfullmäktige

2022-09-15
Björn Sandmark
VD, Göteborgs Stadsteater AB

Uppdrag till nämnder och styrelser om information till Göteborgs Stads anställda om grundlagens meddelarfrihet och meddelarskydd

§ 12, 0415/22

Beslut

Enligt kommunstyrelsens förslag:

1. Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att tillse att alla anställda informeras om grundlagens meddelarfrihet, meddelarskydd och i förekommande fall lagstadgade skyldigheter att rapportera om missförhållanden.
2. Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att informera om att i Göteborgs Stad förväntas vi oss ett öppet och transparent informationsflöde om verksamheten och där alla anställda välkomnas att vid identifierade brister kontakta politiker.

Tidigare behandling

Bordlagt den 28 april 2022, § 32.

Handling

2022 nr 85.

Yrkanden

Ingrid Andreae (S), Ann Catrine Fogelgren (L) och Axel Josefson (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jörgen Fogelklou (SD) och Martin Wannholt (D) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag och tilläggsyrkande från SD i kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Kommunfullmäktige beslutar först att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Ordföranden ställer härefter propositioner på bifall respektive avslag på tilläggsyrkandet från SD i kommunstyrelsen och finner att det har avslagits. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: ”Ja för avslag och Nej för bifall till tilläggsyrkandet från SD i kommunstyrelsen.”

Omröstningen utfaller med 60 Ja mot 18 Nej. 3 ledamöter är frånvarande. Hur var och en röstas framgång av bilaga 2.

Reservation

Ledamöterna från SD reserverar sig mot beslutet.

Protokollsutdrag skickas till

Stadens nämnder och bolag

Dag för justering

2022-05-31

Vid protokollet

Sekreterare

Mathias Sköld

Ordförande

Anneli Rhedin

Justerande

Pär Gustafsson

Justerande

Håkan Eriksson

BILAGA 2

Ärende: 13

Ärendemening: Uppdrag till nämnder och styrelser om information till Göteborgs Stads anställda om grundlagens meddelarfrihet och meddelarskydd

Antal Ja: 60

Antal Nej: 18

Antal Avstår: 0

Antal Frånv: 3

Namn	Parti	Plats	Funktion	Resultat
Aslan Akbas	S	61	Ledamot	Ja
Karin Alfredsson	D	66	Ersättare	Nej
Bo Anderssen	L	17	Ersättare	Ja
Bettan Andersson	V	8	Ledamot	Ja
Ingrid Andreae	S	62	Ledamot	Ja
Jonas Attenius	S	56	Ledamot	Ja
Jesper Berglund	V	19	Ersättare	Ja
Kristina Bergman Alme	L	33	Ledamot	Ja
Torkel Bergström	D	47	Ledamot	Frånvarande
Åke Björk	M	26	Ersättare	Ja
Sören Björkman	S	81	Ersättare	Ja
Jessica Blixt	D	54	Ledamot	Nej
Ulf Boström	D	50	Ledamot	Frånvarande
Sofi Bringsoniou	S	46	Ledamot	Ja
Jenny Broman	V	9	Ledamot	Ja
Ajsela Bruncevic	C	29	Ersättare	Ja
Emmyly Bönfors	C	31	Ledamot	Ja
Ulf Carlsson	MP	40	Ledamot	Ja
Sara Carlsson Hägglund	V	25	Ledamot	Ja
Axel Darvik	L	18	Ledamot	Ja
Anneli Eriksson	S	63	Ersättare	Ja
Håkan Eriksson	V	3	2:e v Ordf	Ja
Bahman Esmail Nejad	S	77	Ersättare	Ja
Krista Femrell	SD	75	Ledamot	Nej
Ann Catrine Fogelgren	L	16	Ledamot	Ja
Jörgen Fogelklou	SD	73	Ledamot	Nej
Daniel Good	MP	41	Ersättare	Ja
Pär Gustafsson	L	2	1:e v Ordf	Ja

Sofie Gyllenwaldt	M	27	Ledamot	Ja
Robert Hammarstrand	S	64	Ledamot	Ja
Bengt-Åke Harrysson	D	68	Ledamot	Nej
Finn Hellman	V	10	Ersättare	Ja
Christer Holmgren	M	13	Ledamot	Ja
Mariette Höij-Risberg	D	52	Ledamot	Nej
Alfred Johansson	S	45	Ersättare	Ja
Marina Johansson	S	57	Ledamot	Ja
Eva Jonsson	D	48	Ersättare	Nej
Axel Josefson	M	5	Ledamot	Ja
Urban Junevik	V	23	Ledamot	Ja
Magnus Kindmark	S	80	Ledamot	Ja
Agneta Kjaerbeck	SD	74	Ledamot	Nej
Jörgen Knudtzon	KD	35	Ledamot	Ja
Martin Kurzwelly	KD	34	Ledamot	Ja
Lena Landén Ohlsson	S	78	Ledamot	Ja
Thomas Lingefjärd	D	67	Ersättare	Nej
Marcus Lüthje	SD	69	Ersättare	Nej
Hampus Magnusson	M	6	Ledamot	Ja
Nina Miskovsky	M	7	Ledamot	Ja
Henrik Munck	D	76	Ledamot	Frånvarande
Sabina Music	C	30	Ledamot	Ja
Mia Mårtensson	V	20	Ersättare	Ja
Erik Norén	V	22	Ledamot	Ja
Kristina Norén Lallo	KD	36	Ersättare	Ja
UllaKarin Näslund	S	44	Ersättare	Ja
Toni Orsulic	M	11	Ledamot	Ja
Bosse Parbring	MP	39	Ledamot	Ja
Karin Pleijel	MP	37	Ledamot	Ja
Jonas Ransgård	M	15	Ledamot	Ja
Parisa Rezaeivar	S	59	Ersättare	Ja
Anneli Rhedin	M	1	Ordförande	Ja
Annelie Schagerström	S	79	Ersättare	Ja
Iréne Sjöberg-Lundin	D	49	Ledamot	Nej

Yvonne Stafrén	SD	70	Ledamot	Nej
Mia Sundkvist	V	21	Ersättare	Ja
Stina Svensson	FI	42	Ledamot	Ja
Pernilla Taxén Börjesson	SD	71	Ledamot	Nej
Kristina Tharing	M	14	Ledamot	Ja
Björn Tidland	SD	72	Ledamot	Nej
Viktoria Tryggvadóttir Rolka	S	58	Ledamot	Ja
Mattias Tykesson	M	28	Ledamot	Ja
Frida Tånghag	V	24	Ledamot	Ja
Åse-Lill Törnqvist	MP	4	Ledamot	Ja
Masoud Vatankhah	FI	43	Ersättare	Ja
Mariya Voyvodova	S	60	Ledamot	Ja
Martin Wannholt	D	55	Ledamot	Nej
Hanna Linnea Wettermark	L	32	Ersättare	Ja
Lillemor Williamsson	D	53	Ersättare	Nej
Veronica Öjeskär	D	51	Ledamot	Nej
Hakan Önal	M	12	Ersättare	Ja
Per Anders Örtendahl	D	65	Ledamot	Nej
Sara-Linnea Östervall	MP	38	Ersättare	Ja

Handling 2022 nr 85

Uppdrag till nämnder och styrelser om information till Göteborgs Stads anställda om grundlagens meddelarfrihet och meddelarskydd

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker yrkande från D, M, L, C och S den 31 mars 2022 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att tillse att alla anställda informeras om grundlagens meddelarfrihet, meddelarskydd och i förekommande fall lagstadgade skyldigheter att rapportera om missförhållanden.
2. Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att informera om att i Göteborgs Stad förväntar vi oss ett öppet och transparent informationsflöde om verksamheten och där alla anställda välkomnas att vid identifierade brister kontakta politiker.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Jonas Attenius (S) och ordföranden Axel Josefson (M) yrkade bifall till yrkande från D, M, L, C och S den 31 mars 2022. Vidare yrkade Axel Josefson (M) avslag på tilläggsyrkande från SD den 6 april 2022.

Martin Wannholt (D) och Jörgen Fogelklou (SD) yrkade bifall till yrkande från D, M, L, C och S den 31 mars 2022 och tilläggsyrkande från SD den 6 april 2022.

Daniel Bernmar (V) yrkade avslag på tilläggsyrkande från SD den 6 april 2022.

Kommunstyrelsen beslutade först att bifalla yrkandet från D, M, L, C och S.

Vid omröstning beträffande bifall respektive avslag på tilläggsyrkandet från SD röstade Daniel Bernmar (V), Blerta Hoti (S), Axel Darvik (L), Karin Pleijel (MP), Hampus Magnusson (M), Marina Johansson (S), Grith Fjeldmose (V), Emmyly Bönfors (C), Jonas Attenius (S) och ordföranden Axel Josefson (M) för avslag.

Martin Wannholt (D), Jessica Blixt (D) och Jörgen Fogelklou (SD) röstade för bifall.

Kommunstyrelsen beslutade med tio röster mot tre att avslå tilläggsyrkandet från SD.

Jörgen Fogelklou (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Elisabet Lann (KD) antecknade följande till protokollet: Om jag hade haft rätt att rösta hade jag röstat för avslag på tilläggsyrkandet från SD.

Elisabet Lann (KD) antecknade som yttrande en skrivelse från den 31 mars 2022.

Göteborg den 6 april 2022
Göteborgs kommunstyrelse

Axel Josefson

Mathias Sköld

Tilläggsyrkande

Ärende nr: 2.1.24

Yrkande angående – D:s yrkande angående information till Göteborgs Stads alla anställda med anledning av tystnadskulturen

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Göteborgs Stads politiker ska ha möjlighet att kontakta tjänstemän direkt vid frågor till nämnder och bolagsstyrelser, utan att först tvingas lyfta frågan genom nämndens förvaltningschef eller bolagens ordförande.
2. I övrigt bifalles yrkandet från D.

Yrkandet

Vissa nämnder har som arbetsordning att alla frågor först ska filtreras och lyftas genom förvaltningschefen. Det kan leda till att politiker undviker obekväma men viktiga frågor.

Yrkande
Särskilt yttrande

D, M, L, C, S
KD

2022-03-31

2.1.24

Yrkande angående information till Göteborgs Stads alla anställda med anledning av tystnadskulturen

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att tillse att alla anställda informeras om grundlagens meddelarfrihet, meddelarskydd och i förekommande fall lagstadgade skyldigheter att rapportera om missförhållanden.
2. Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att informera om att i Göteborgs Stad förväntar vi oss ett öppet och transparent informationsflöde om verksamheten och där alla anställda välkomnas att vid identifierade brister kontakta politiker.

Yrkandet

Alla former av tystnadskultur som påverkar våra medarbetare inom Göteborgs Stad är oacceptabel och ska uppmärksammas och bemötas. Genom att informera Göteborgs Stads anställda om våra grundläggande fri- och rättigheter kan vi tillsammans skapa mer hållbara former av organisationskultur och en tryggare arbetsmiljö, där missförhållanden lyfts till och hanteras av de med rätt mandat och ansvar. Och där varje medarbetare känner frihet och skyldighet att uppmärksamma missförhållanden och otillbörlig påverkan.

Efter att ha genomfört 200 intervjuer av nyckelpersoner larmade Maria Wallin hösten 2020 i media om en utbredd tystnadskultur inom Göteborgs Stad. Anställda tystas genom hot, våld och otillbörlig påverkan från externa krafter men tystas även internt av stadens chefer. Med anledning av detta beslutade kommunstyrelsen att tillsätta en extern granskning av förvaltningarna inom det sociala området. Sommaren 2021 blev utredningen offentligt tillgänglig genom rapporten *”Finns det en tystnadskultur i Göteborgs Stad?”* av Anna Ekström vilken utvidgade och förstärkte bilden av tystnadskulturen.

Inom stadens förvaltningar, bolag och centralt från stadsledningskontoret pågår arbete för att motverka en organisationskultur som präglas av individuell tystnad och tystnadskultur. Sedan år 2019 finns metodstrategier för att stödja tjänstemannarollen mot otillåten påverkan. Metodstrategierna innefattas av ett kompetensteam, utbildningar och en metodhandbok. Kompetensteamet har kunskap inom otillåten påverkan, HR, juridik och personsäkerhet. Kompetensteamet tar inte över ansvaret för en inträffad händelse, utan kan bistå med råd och stöd.

Övergripande ansvar för arbetet är funktionen inom Kunskapscentrum mot organiserad brottslighet som har ett inriktningsuppdrag mot otillåten påverkan och organiserad brottslighet. Funktionen har sedan arbetet påbörjats haft cirka 100 samtal med enskilda medarbetare och chefer utöver de samtal som sker vid utbildningsinsatserna.

Under de två år som Göteborgs Stad arbetat med att strukturera upp arbetet med otillåten påverkan har behovet av ett nätverk som fokuserar på formerna trakasserier, hot och våld uppkommit. I dialog med Sveriges kommuner och regioner (SKR) har Göteborgs Stad tillsammans med Borås Stad påbörjat ett nätverk där kommuner som har särskilt utsatta områden ska ingå i. Inriktningen för detta nätverk ska då vara trakasserier, hot och våld. Det finns även ett nationellt nätverk med inriktning på oegentligheter som drivs av SKR.

För att öka personsäkerheten och minska risken för personfixering mot enskilda anställda kan *rondering* på ärenden eller skapande av team runt svåra ärenden vara ett alternativ. Kompetensteamet har stöttat flera förvaltningar och bolag med att skapa rutin av *rondering*.

I utsagor som kommit till vår kännedom bl.a. genom berättelser från Maria Wallins intervjuer, så kan vi höra från medarbetare att de inte vågat rapportera vidare på grund av att chefer, HR-ansvariga eller kommunikatörer vid Göteborgs Stad förmedlat information till anställda som varit felaktig. Till exempel att det har framförts att det lagstadgade kravet på lojalitet med arbetsgivaren skulle förhindra att anställda talar med politiker eller media om missförhållanden i verksamheten.

Information behöver därför omgående gå ut till Göteborgs Stads alla anställda om vad som gäller avseende bland annat meddelarfriheten, vilket är en grundlagsskyddad rättighet att slå larm till medier om missförhållanden, meddelarskyddet, vilket är ett anonymitetsskydd, och i förekommande fall skyldigheter att rapportera om missförhållanden (t.ex. direkt till berörd nämnd enligt Lex Sarah) samt att vi i Göteborgs Stad förväntar oss ett öppet och transparent informationsflöde om verksamheten. Information till politiker behöver inte endast gå via chefer eller direktörer. Alla anställda har precis som vilken medborgare som helst rätt att kontakta någon av stadens politiker.

Slutligen ska ingen medarbetare känna att de hindras eller riskerar repressalier om man väljer att uppmärksamma missförhållanden och otillbörlig påverkan. I vår strävan att informera om och tillgängliggöra att korrekt information når Göteborgs Stads medarbetare, bör vi förhindra spridning av mytbildningar och desinformation kring meddelarfrihet och meddelarskydd. Informationsflödet ska präglas av transparens och öppenhet.